

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

НООСФЕРНІ КОНЦЕПЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Перший в Україні виданий англійською мовою підручник¹ за своїм змістом, структурою та стилем викладення матеріалу належить до числа новаторських навчальних продуктів з дисципліни "Міжнародна економіка". Спираючись на багаторічний досвід викладання курсу "Міжнародна економіка" на факультеті міжнародної економіки і менеджменту в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана, авторський колектив урахував не тільки еволюцію теоретичних і методологічних постулатів, на яких базується дослідження міжнародної економіки, її останні досягнення та узагальнення світової господарської практики, але й ті динамічні зміни, які відбуваються у свідомості, ерудиції та світогляді сучасного студентства, котре широко використовує Інтернет для одержання та аналізу різнопланової економічної інформації.

Його заслугою, насамперед, є трактування економічних категорій, понять та визначень з позицій останніх досягнень світової економічної науки, а розкриття закономірностей функціонування міжнародної економіки здійснюється через системний аналіз рушійних сил та факторів, що впливають на світогосподарські процеси і їх трансформацію в умовах глобалізації. Міжнародна економіка розглядається як економічна система, що об'єднує як традиційні, так і новітні форми, механізми та інструменти реалізації міжнародних відносин між суб'єктами економічної діяльності різного рівня.

Навчальний матеріал викладений у дев'яти розділах, кожен з яких включає від шести до дев'яти питань, що охоплюють всі теми нормативної програми з міжнародної економіки для студентів вищих навчальних закладів, котрі навчаються за спеціальністю "Міжнародна економіка". Кожен розділ підручника дає студентам повне уявлення про ті процеси, які в ньому розглядаються, з точки зору з'ясування їх причин та еволюції, характеру і сучасних особливостей. Зокрема, акцентується увага не тільки на розумінні та засвоєнні студентами фундаментальних положень економічної науки, але й на тому, щоб, вивчивши тему, вони набули конкретних компетенцій щодо здатності та вміння застосовувати на практиці отримані знання. Перелік таких компетенцій наводиться перед кожним

¹ 'International economy'. Handbook / D. Lukianenko, A. Poruchnyk, Y. Stoliarchuk. Kyiv: KNEU, 2021. 671 p.

розділом, а завершується структура розділу формулюванням новітніх тенденцій та прогнозних оцінок, питаннями для перевірки знань, завданнями для індивідуальної роботи студентів та списком літератури для поглибленого вивчення теми.

До позитивних сторін належить також представлення місця України у міжнародних економічних процесах: торговельних, інвестиційних, міграційних, фінансово-кредитних, технологічних та інших з прогнозною оцінкою щодо перспектив нарощування нею своїх міжнародних конкурентних позицій.

Слід також відзначити, що автори максимально широко використовують в цьому підручнику посилання на публікації як власної наукової школи, так і інших вітчизняних та зарубіжних авторів, аналітичні і статистичні матеріали міжнародних організацій та окремих країн, а також Інтернет-джерела.

У підручнику, який чітко відповідає нормативній навчальній програмі з курсу "Міжнародна економіка", представлено розгорнутий навчальний матеріал, який відображає результати монографічних досліджень вчених, аналітичних звітів міжнародних організацій, а також містить багатий статистичний і ілюстративний матеріал. Водночас формат подачі матеріалу у проблемному стилі сприяє поглибленню та систематизації знань студентів.

Досить важливу функціональну роль виконують питання для перевірки знань та індивідуальні завдання. Вони складені на конкретних матеріалах, що характеризують різні виробничі, фінансові, кредитні, інвестиційні процеси, які відбуваються у світовій господарській практиці та зовнішньоекономічній діяльності України. Саме вони формують творче мислення у студентів, орієнтують їх на застосування диверсифікованих знань з багатьох галузей економічних знань при прийнятті оптимального рішення з цієї проблеми, прищеплюють їм навички до самостійного аналізу та обґрунтування конкретних висновків.

Піонерність цього підручника полягає у концентрації уваги на глобалізаційних детермінантах модифікації міжнародних економічних відносин, аналізі їх розвитку через суперечності та асиметрії з достатньо глибокою аргументацією та фактологічними доказами. Це сприятиме формуванню у студентів глибокого методологічного мислення, а також навичок до самостійного аналізу та обґрунтування конкретних висновків.

Підручник адресований студентам економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Олег Білорус, академік НАН України